

Ünnepnapok

írta

Kjss József.

Cserna Károly rajzainál.

Budapest

Révay Testvérek.

PH
3281
K578U4

Budapest, 1888. Franklin-Társulat nyomdája.

Ajánlom könyvemel

BISCHITZ JOHANNA

ASSZONYNAK

*husz éves írói pályámon irántam tanusított
megtisztelő barátsága*

csekély viszonzásaul

K. J.

.PH

3281

K578U4

Umschlag

ERRŐL A KÖNYVRŐL.

Mikor leültem e zsoltárokat, énekeket írni, behunytam szemeimet és lelkem elé idéztem régen bemohosodott képek egész sorozatát: azt a kis falut a hegyek közt a Rima völgyében, hol gyermekévcimet átéltem és a hova teljes életemben mindig vissza is vágyódtam.... az alvégi kis korcsmáházat... a paplakot a falu tulsó szélén és annak áldott lakóit: az ősz papot, ki olvasni tanított és a tiszteletes nagyasszonyt, ki rózsadúczos fehér czipóval kínálgatott.

Késő ősszel, mikor a napok rövidülni kezdenek, mikor a kukoriczacsővek kicsüngő szakálla barnulásnak indul, rendszeren benépesedett a mi kis

falunk kaputos emberekkel. Osszejöttek a hitsorsosok, megülni az év fejét: a Roshasónó ünnepet. Ki magános országuti csárdából jött, ki pusztáról, ki fél napi járásnyira fekvő falujából; — ki magába, ki familiástul: asszony, kocsiderék-gyerek, czók-mók... jöttek, szegénységükhöz mérve nagy áldozatok árán, hogy egyszer egy évben imádkozhasanak gyülekezetben az Úr előtt.

Alacsony nádtetős parasztház volt a templom: talaja sárgaföld ..... mestergerendája faragatlan fenyő... a szoba közepén felnyúló ágas... ablakok mint a gyűszű!

A legvénebb ember felvette fehér halottas ruhá-

ját, odaállt a két kis ablak falközibe és kezdődött az imádság... Zajos imádság volt, tagadhatatlan, de igaz! Mély ájtatosság remegett az aggastyán hangjában, mikor azokat a búbánatos, régi dallamokat versenként elmondta hol vontatottan, hol czikornyásan, megadva neki a módját és tulharogva a többieket. Talán az imádkozók legnagyobb része hibásan ejtő ki a szöveget, melyből alig értett valamit... Talán egyik-másik, mialatt a szókat morzsolá, elvétve haza gondolt: nem török-e fel kamráját rossz emberek? Nem gyújtja-e fel szénaboglyáját boszúból valamelyik ellensége?... nem éri-e valami baj szegény beteg gyermekét, kit idegen

gondviselésére otthon kellett hagynia, vagy hogy a kérlelhetetlen uraság a bérlet megújításánál nem fogja-e följobb csigázni a bérösszeget? Gondolt száz más ide nem való profán gondolatot... de hamar egyet fordított eszén és közönséges, együgyű lelke ismét egyesült istenével...

Ó, azoknak az embereknek nagy szükségük volt istenre és egyszer egy évben meg is találták őt!

S magamat is ott látom a gyülekezetben: gyermekarczczal, áhítatosan... Képes vagyok vissza-idézni magamnak azt a hamisítatlan, naiv és boldogító gyermekáhitatot, mely szívemet és képze-

letemet elfoglalá... látni az alakokat, hallom a hangokat...

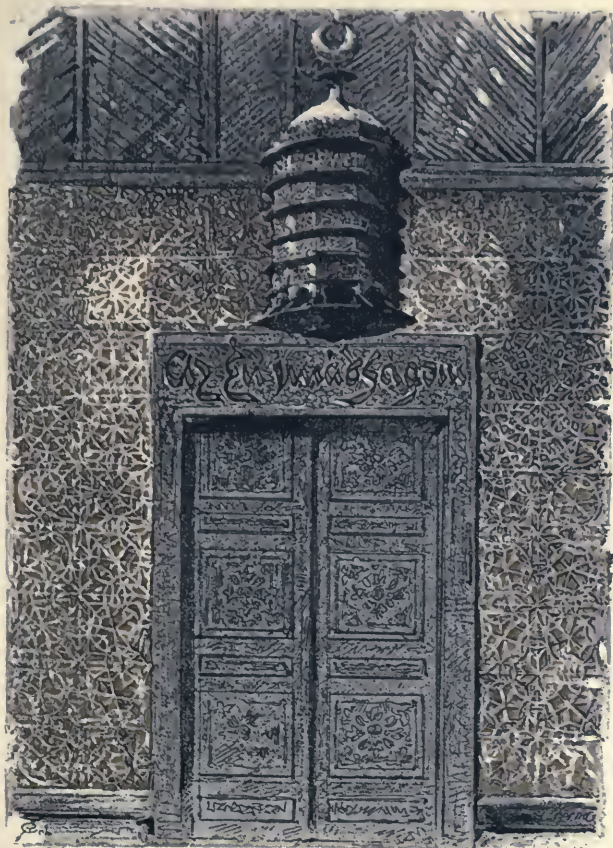
És e távolban elenyésző hangok sajátos zűmmögő melodiájára írtam én meg ez imákat, énekeket....

Kiss József.

AZ ÉN IMÁDSÁGOM.

Mikor levette papi biborát
S minden hivalgó földi éket,
A főpap öltött tiszta lenruhát
S a legbensőbb szentélybe lépett,
Meghozni az urnak áldozatát
S feloldani büntől a népet :
Követve régi gyakorlatot,
Elsőbb magáért imádkozott.

S im én is, verve zöngé kobozon
Az áhitat hurjait lágyan,
Először magamért imádkozom
Mélázó csöndes imádságban.
A költészet magasztos templomom,
Más templomot keveset jártam :
Az ihlet percze a szentélyem,
Hol bűnbocsánat nyilik nékem.

Nem zárt falak mögött kerestelek
Isten atyám ! ki szerte lakol
A mindenségben, hol naprendszerek
Örök sürgése zúg-zakatul ;
Ó de ki mégis mindenek felett
Művész lelkében nyilatkozol,
Erőd egy részét adván neki,
Versengve véled teremteni !

Megettem, uram, kenyerem javát
 S rögös pályán izzadtam, fáztam ;
 Izleltem az ifjuság mámorát
 S mind ami szép e bohó lázban ;
 Lelkem nagy eszmék lángja járta át
 S don-Quichotteként értük csatáztam :
 Jó volt, szép volt : vele beérem,
 S ifjuságom vissza nem kérem.

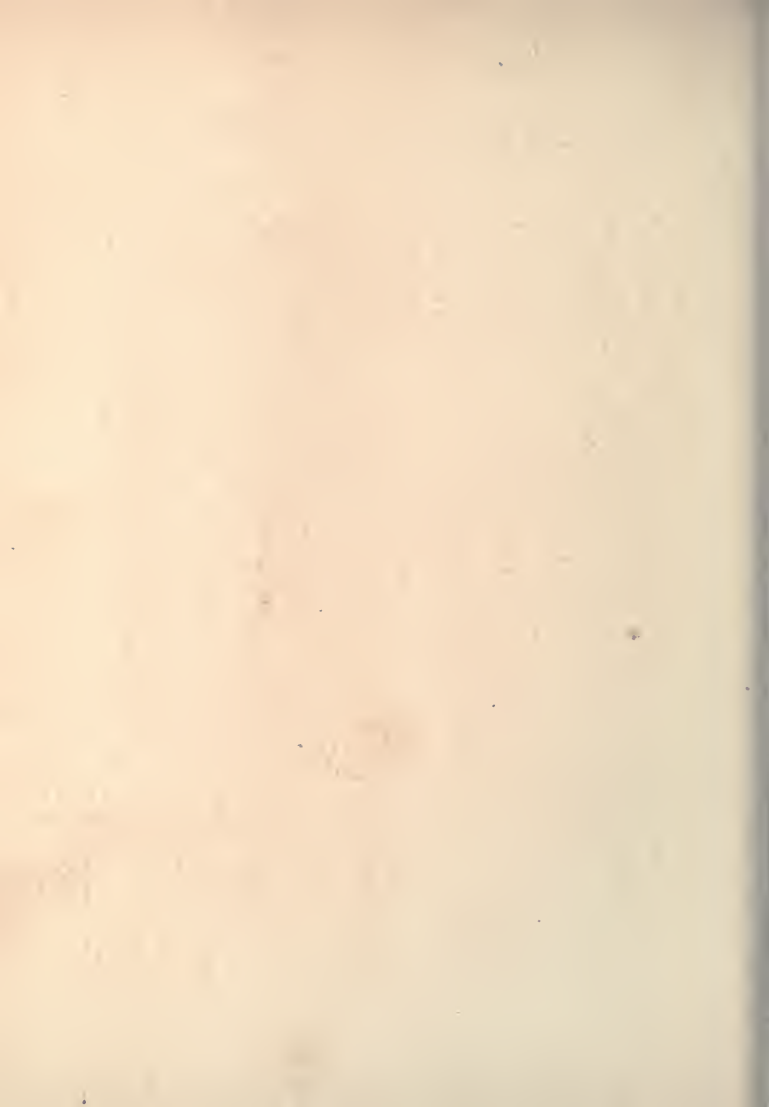
Mit kérjek hát? Hatalmat? hirnevet?
 Fürödni napjuk sugarába?
 Vagy gazdagságot, tenger kincseket,
 Min lelkét veszti annyi kába?
 A boldogsághoz melyik ut vezet?
 Töprenkedem, de mind hiába !
 Fantóm ez is, percz ellegyinti
 S szemtől szembe nem látta — senki !

Egyszer egy király bölcseséget kért,
Hogy beláthasson mult s jövőbe,
S mikor pályája delelőre ért,
Rámondta ah, hogy minden dőre !
Rajongtam volna ifjan tán ezért,
De most nem kérek már belőle :
Félnék, hogy én is akként járok,
Mint ős időn fölkent királyod !

Nincs nagyravágyás bennem, ó uram !
Hogy tündököljem magas polczon,
Könnyü kedélylyel, játszi gondtalan
Viselem én koldus-daróczom ;
Madárként, melynek két hazája van,
Álom s való közt himbálódzom —
Agyagot gyúrni mesterségem :
A többihez mi közöm nékem ?

Te tudod, mikor adj esőt, harmatot
 S mozdítsa szél a poshadt léget,
 S a szív redői közt te olvasod
 A vergődést és a kétséget,
 Te adsz örömet, te adsz bánatot
 S eloszlatod a sötétséget :
 Minek kérni, uram ! tetőled,
 Hisz vágyaink is tőled jönnek ?

Ó vágyat adj, hatalmas szenvedélyt !
 Mely tespedés-haláltól óvjon,
 Ki lángolt, tévedt, vivódott — az élt,
 Bár álerény rá gáncsot szórjon.
 Ne vesztegeljek lomha tűzokként,
 Ó de repüljek mint a sólyom !
 S haragod hangját kölcsönözd nekem,
 Hogy dalom, ha kell, mennydörgés legyen !

المجلد الثاني

سومبا

VILÁGOK URA....

(A XI. századból.)

Világok ura ! Világok előtt
Megelőzted létben a létezőt,

A mely szavadra öltött alakot,
Hogy legyen meg, király, akaratod,

S ha semmiségbe minden visszadül,
Te megmaradsz fönségben egyedül.

Voltál, vagy és lélsz : egy ! mindenható !

És nincs te hozzád senki fogható !

Kezdet nélkül való s határtalan,

Tiéd az erő és a hatalom.

Te istenem vagy, köszálam nekem,

Kihez inségben menekedhetem, —

Lobogóm, vértem, ha sikra szállok,

Segitőm, hogyha hozzád kiáltok.

Kezedre bízom alvás idején —

Alva és ébren a lelkemet én,

Lelkemet, testemet — és félelem

Nem bánt, ha tudom, hogy te vagy velem !

BEKÖSZÖNTŐ.

Jöjj, szombat csöndje ! Lelkeinkre
Áhitat szárnyin szállj alá !
Saruiról a port leverve,
Jöttödöt ki ne áldaná ?
Nyugasztalónk te ! nyájas ! enyhe !
Áhitat szárnyin szállj alá !

Munkában hat napunk törődve,
Verejtékünkéből folyt elég.
A hetediket pihenőre,

Isten-atyánk te rendeléd,
Munkában hat napunk törődve,
A hetedik legyen tiéd.

Mint vőlegény eseng a kedves
Ohajtva várt ara elé :
Ugy, szombat csöndjé, lelkünk repdes
Nyugalmas révpartod felé ;
Boldog, ki nyugtát gonddal terhes
Napokra benned föllemé.

Gyuladjon láng ki ! zöngjen ének !
Simuljon el minden redő !
Felejtse bánatát a lélek
És fájdalmát a szenvedő.
Gyuladjon láng ki, zöngjen ének !
Simuljon el minden redő !

Ó ejts, kinek derű a lénye,
Ejts egy sugárt ránk, istenünk !
Te vagy az est békéje, fénye,
Te vagy magasztos reggelünk.
Sivár pusztán szívünk reménye,
Amelytől újra éledünk.

Jöjj szombat csöndje ! Lelkeinkre
Áhitat szárnyin szállj alá !
Saruiról a port leverve,
Jöttödöt ki ne áldaná ?
Nyugasztalónk te ! nyájas, enyhe !
Áhitat szárnyin szállj alá ! . . .

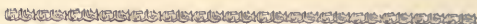
A TE SÁTRAI D....

A te sátraid, Jákob,
Oly üditő szépek !
És csarnokid, Izrael,
Merő ékességek !
Imádva leborulni
Szentélyed zsámolyán,
Házadba nagy kegyelmed
Vezérelt, ó atyám !

Sovárgva, vágyva jöttem,
Hol dicsőséged pihen,
Térdet, fejet hajtani
Előtted istenem !
Én alkotóm ! Hallgasd meg
Mit ajakam rebeg,
Legyen üdvös ez óra
És tetszetős neked !

A MINDENNAPI KENYÉRÉRT.

Kenyeretlenségtől óvj meg, uram, minket,
A mi házunk népét, a mi gyermekinket.
Kenyeretlenségtől,
Nyomortól, inségtől,
Uram, óvjál minket.

Betevő falatunk panaszos ne légyen,
Ne tapadjon hozzá se önvád, se szégyen,
Özvegy, árva könyje,
Gondoknak özönje
Álomtalan éjen.

A kezünk munkáját, véres verejtékünk,
 Áldd meg, te nagy isten! könyörögve kérünk.
 Ki adsz vadnak hálást,
 A vadonban szállást,
 Adj kenyeret nekünk!

A kegy asztaláról hulladék morzsára,
 — Melynek földig érő megalázás ára — :
 Ne szoruljunk soha
 Másoknak mostoha
 Kemény jóvoltára.

Egyedül tiédre, a te kegyelmedre,
 A te bőven osztó, tápláló kezedre,
 Éltető napodra,
 Rengő harmatodra,
 Siró fellegedre. —

Óvj meg földhöz ragadt lelki szegénységtől,
Amely nem álmodik csak pusztá kenyről.
Ami bennünk lélek,
Az keressen téged
És emelkedjék föl.

Napi munka után intsen nekünk óra,
Fogékony magasztos szárnyalásu szóra
Bölcsök ajakáról,
Amely pusztulástól
A lelkünket ójja !

ÉNEK.

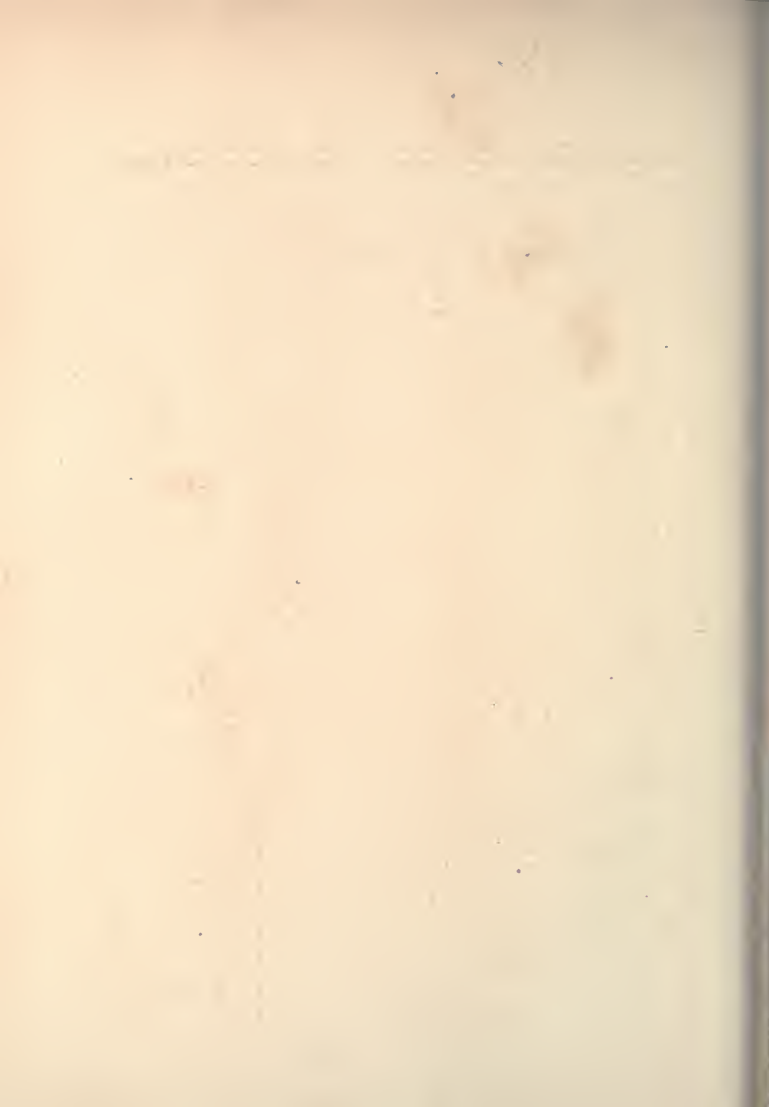
Dicsőség néked, ó urunk,
Kit imád a föld pora,
Hirdetőd a magas égbolt
S a föld lábad zsámolya.
Egy vagy, hatalmas, szent, dicső!
Névvel meg nem nevezhető.

Diadalmunk te! reményünk!
Bizodalmunk szirtfoka!

Kibe bízunk és remélünk
S nem csalódhatunk soha.
Kegyelmed itt és égbe fenn
Örökké tartó, végtelen.

I M A.

Rabszolganépet vittél a pusztába,
Nyakas, hitetlen, léha tömeget,
S neveltéd őket győzelmes csatákra,
Hogy megvehessék ígért földedet.
Elhullott mind, ki homlokán viselte
És lelkében a rabság bélyegét,
De támadt új sarj, a mely megismerve,
Hiredet egy világra vitte szét.

Muló dicsőség, nyári éjnek álma
Volt tűzhelyünk a Jordán mentiben,
Nemzeti létünk napjai számlálva,
Trón s hatalom odalett — de mi nem !
Az omladékok felcsapó lángjából,
Mely nyaldosá szentélyed ó falát :
Egyet menténk meg a nagy pusztulásból :
Téged, uram ! javaink legjavát.

S mikor a vihar szétszórt a világra
És lettünk a vadnál védtelenebb —
És a hontalanság keserű átka
Bölcsőtől sírig ránk nehezedett :
Mikor rettegés volt az űzött álma
Véres, villámos, hosszú éjszakán :
Akkor tüntél fel teljes glóriádba',
Meg akkor ismerénk csak igazán.

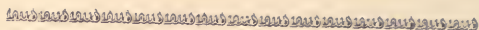
Leborulok ím előtted a porba,
Fönségnek istene ! te hű vezér !
Akinek nagyságán se folt, se csorba,
S halandó mérték hozzád fel nem ér.
Vezess, vezérelj tovább is bennünket
A lét harczában, a mely végzetünk,
Míg szemeink bízva terajta csüggnék,
Egy világ üldhet — el nem vesztetünk !

Leborulok ím előtted a porba,
Fönségnek istene! te hű vezér!
Akinek nagyságán se folt, se csorba,
S halandó mérték hozzád fel nem ér.
Vezess, vezérelj tovább is bennünket
A lét harczában, a mely végzetünk,
Míg szemeink bízva terajtnak csüggnék,
Egy világ üldhet — el nem vesztetünk!

A te igéd mentő sajkánk,
Áldassék te szent neved,
Jákob népének örökje
Ma és mindig, mindörökre !

LOBOGÓ LÁNGBAN . . . .

Lobogó lángban, csipkebokorban
    Zendült meg égi szózatod ;
Horeb hegyén a szentelt vadonban
    Ott szólítád szolgálodat, ott.
    Sarú-megoldva lépett
    A bokorhoz mely égett
    Égett és el nem hamvadott.

Üdv és hosanna ! megváltó láng te,
    O üdv neked te égi fény !

Szabadságunk hű őre valál te
A rabság hosszú éjjelén.
Egyiptom gyászföldének
Vas gögjét te töréd meg
Robogva harczok szekerén.

Éjnek évadján, haragvó Isten!
Végig suhintád pallosod
S megveréd első szülötteikben
A népet és a zsarnokot.
Kavargó, zord éjjélen
Győztél az ellenségen
És zengjük ma diadalod.

Imánk tömjéne fel hozzád szálldos
Csodáid emlékezetén,

Ki béklyót tördelsz s rabszolgaságot
Nem túrsz meg a föld kerekén.
Emelj urunk, magadhoz
A szabadság magasztos,
Világra szóló ünnepén !

HARMATÉRT.

Harmatért esdünk,
Szállva elédbe
Mint ős hajdanán,
Midőn kerestünk
— Sivatag népe —
S majd elepedtünk
Csepp harmat után.

Szomjas mezőkre
Üditő balzsam

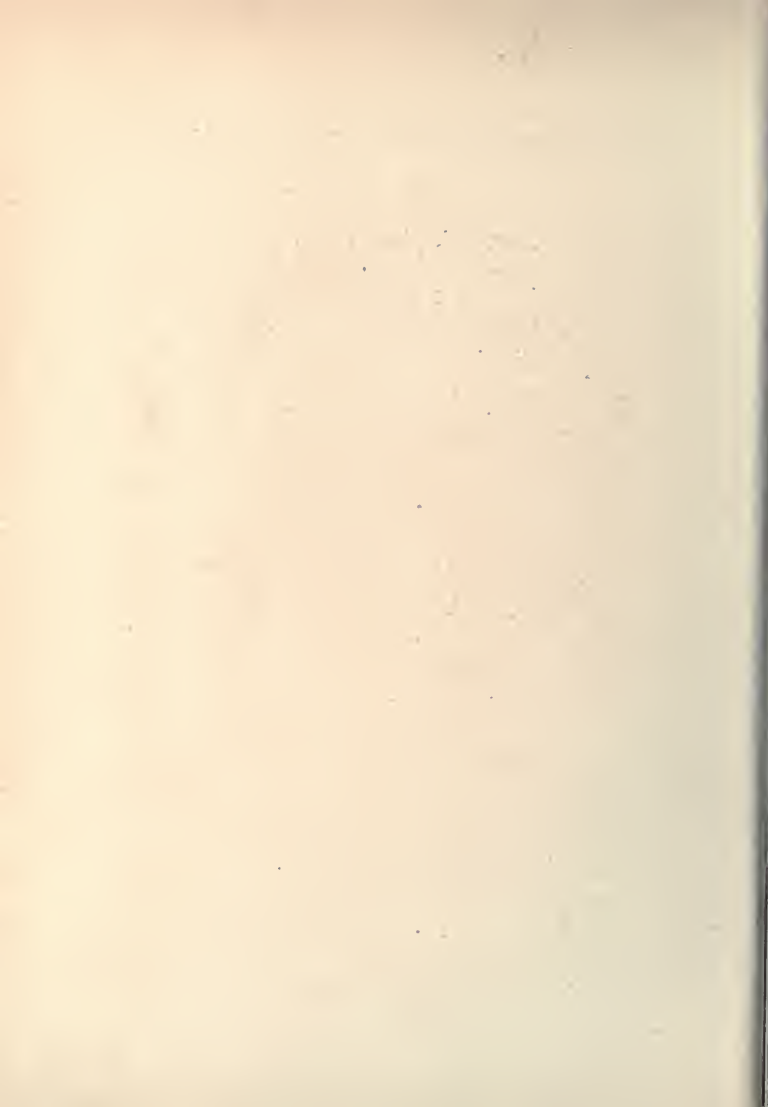
A te harmatod ;
Hullasd a rögre
Kelő hajnalban,
Hullasd a kőre
S áldás fogan ott.

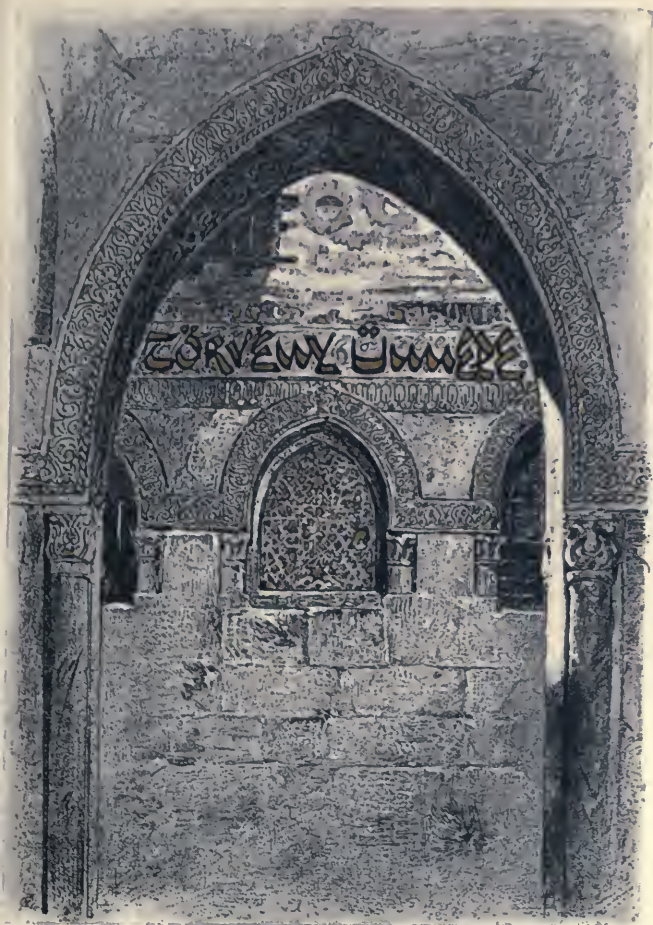
Hullasd szivünkbe
Égi malasztod,
Szent szerelmedet,
Ha tépve, üzve
Mint a harasztok
Szivünk a harczok
Közt elernyedett.

Harmatért esdünk,
Szállva elédbe

Mint ős hajdanán,
Midőn kerestünk
— Sivatatag népe —
S majd elepedtünk
Csepp harmat után !

IM EZ A TÖRVÉNY!

Im ez a törvény! tekintsétek!
A mely fölemelt és megvédett,
Melyért apáink megszenvedtek,
És vértanuink elvérzettek.
Granit elmálik, vas elkorhad:
Ez ellenáll pusztulás, kornak.
Az Isten maga irta kézzel,
Azért daczol romlással, vésszel.

Im ez a törvény ! Kövessétek !
S legyőzitek a sötétséget.
Izrael mind ide tekintsen
És zengje-zúgja : Egy az Isten !
Ezt irjátok a kapufélre,
Ezt véssétek a szivbe mélyre,
És jártatokban, keltetekben
Előttetek mind ez lebegjen.

Im ez a törvény ! Szeressétek !
Ez megtanít : mi jó, mi vétek ;
Mit kell követned, mit kerülnöd,
Hogy itt lehessen üdvözülnöd,
Még mielőtt pályád bevégzed,
E földön, a mely osztályrészed.
Jó és balsorsban ez hevítsen :
« Halljad Izrael, egy az Isten ! »

KINYILATKOZTATÁS.

A mindenség megrendült
Ég és föld reszketett,
Hogy szózatod megzendült :
« Én vagyok istened ! »
És ezredek multával
Ma is zeng szózatod
S az idők végeiglen
Örökké zengni fog.

Visszhangozzák a népek,
Világok hirdetik,
Hisz a te szent törvényed
Örök törvény nekik.
De Izraelre bíztad
Kincseid legjavát,
Szövetkezésünk napján
Fogadd hálánk dalát.

Feléd, feléd repülnek
Szívünk érzelmei,
Lelkünket szent hevület
Tehozzád emeli.
Hited örök világa
Sugározzék nekünk,
Dicsőség égen, földön
Tenéked, istenünk!

KÖNYÖRGÉS.

— Jehuda Halévi. —

Követni utaid, mindenható !
Oly szép és biztos és oly biztató.
Nincs utvesztő ott, nincsen csalfa nyom
És megbotlástól nem kell tartanom.
Azért ösvényedért a szívem ég,
Fűz engem hozzád édes kötelék.

Ó lét forrása, büszke pályacél !
Akibe szívem bizik és remél,
O vajha lényed megismerhetném,

De erre méltó hogy lehessek én? —
Ha szivem vágya közeledbe von,
Házadba lépek és imádkozom.

Tűröm a jármot, némán viselem,
Melyet népemre mértél, istenem !
És nem fordulok tőled el soha,
Legyen bár sorsom még oly mostoha !
Ki könnyörülne rajtam, ha te nem?
Halállal haljak, ha ezt feledem !

A te szerelmed edzi meg karom,
Egedre édes felpillantantom,
Erőm te vagy s bizalmam egyedül,
Míg szemem megtörik s szivem kihül,
Osztályom java a szolgálatod,
Üdvöt, segílyt csak tőled várhatok.

Ó adj erőt, hogy bármint jó sora —
Tetőled el ne pártoljak soha!
S ha rám zudúl is zord ítéleted,
Én át nem hágom szent törvényedet.
Szövetségedhez hűn ragaszkodom,
Hited világa az én vigaszom.

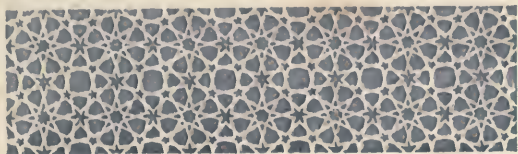

FEL ÜNNEPELNI . . .

Fel ünnepelni, fel csoportba,
A pálma ágak ünnepét !
Eszrog gyümölcse, fűzfa lombja
Friss illatát terjeszszé szét.
Dicsérjük, zengjük háladalban,
Ki velünk járt a sivatagban
S bolygván a pusztán fel-alá
Zord rémeit eloszlatá.

S midőn betelt az évek száma,
Szólt az úr: Most ne tovább!
Le saruiról kiki rázza
A hosszú vándorut porát.
Dicsérjük, zengjük háladalban,
Ki velünk járt békén és hadban
S kiczövekelte tűzhelyünk,
Hogy végre, végre hon legyünk.

Sáronnak völgye, Hebron tája
 Olajt termett, rózsát nevelt ;
 Olajt a király homlokára,
 Rózsát diszitni a kehelyt.
 Dicsérjük, zengjük háladalban,
 Ki örök tavasz áramlatban
 Fürösztí a dús keletet,
 A honnan minden fény ered.

Szólott hozzánk próféták nyelvén
 S felajzá hárfánk hurjait
 És a szó gyors szárnyakra kelvén,
 Sok büszke diadalra vitt.
 Dicsérjük, zengjük háladalban,
 Ki ott volt minden diadalban
 S velünk ma is, mindig velünk :
 Ma dalunk — holnap fegyverünk!

Az élet büszke fája ő,
 S alatta édes pihenő
 Várja minden hívét.

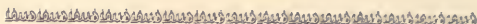
Zárulj be, zárulj szent kapu !
 A mennyei fogantatu
 Örök törvény megett ;
 Keblünkkel fedünk, őrizünk,
 Szivünk vérén védelmezünk,
 Ó ige, tégedet !

A TÖRVÉNY ÖRÖME.

Lobogva ég Sinaid,
 Ma úgy mint hajdanán,
 Ég Izrael szívében
 És néped ajakán.
 Évezredek homályin
 Nyomasztó sors alatt
 Izrael és a törvény
 Egymáshoz hű maradt.

Alleluja ! Zendüljön
 Kelettől nyugotig,
 Dicsősége az urnak,
 Ki fényben lakozik.
 Dicsérje Dél és Észak,
 Az alkony és a regg !
 A magasság, a mélység,
 Hegyek és tengerek! . . .

ŐSZI ESŐÉRT.

Nyisd meg, uram, nyisd meg
Az ég csatornáit,
A kimerült mező
Őszi esőt áhit.
Őszi eső árja
Mezők ujulása,
Minden élő lélek
Tápját tőled várja —
— Segélj, uram, segélj!

Zápor hadd omoljon,
Havas eső vágjon,

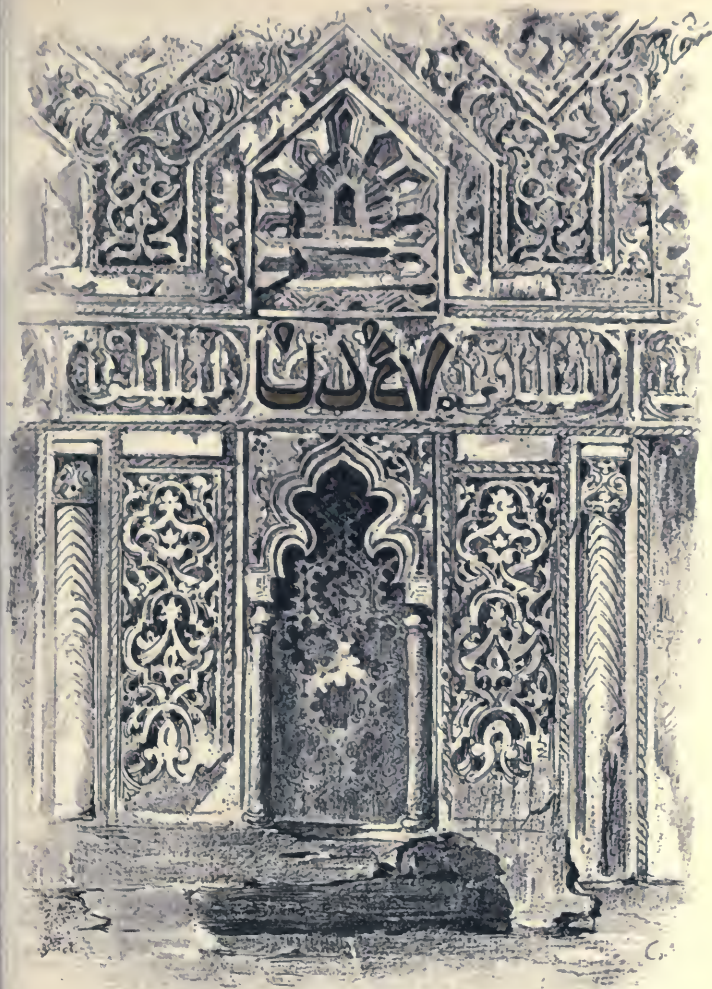

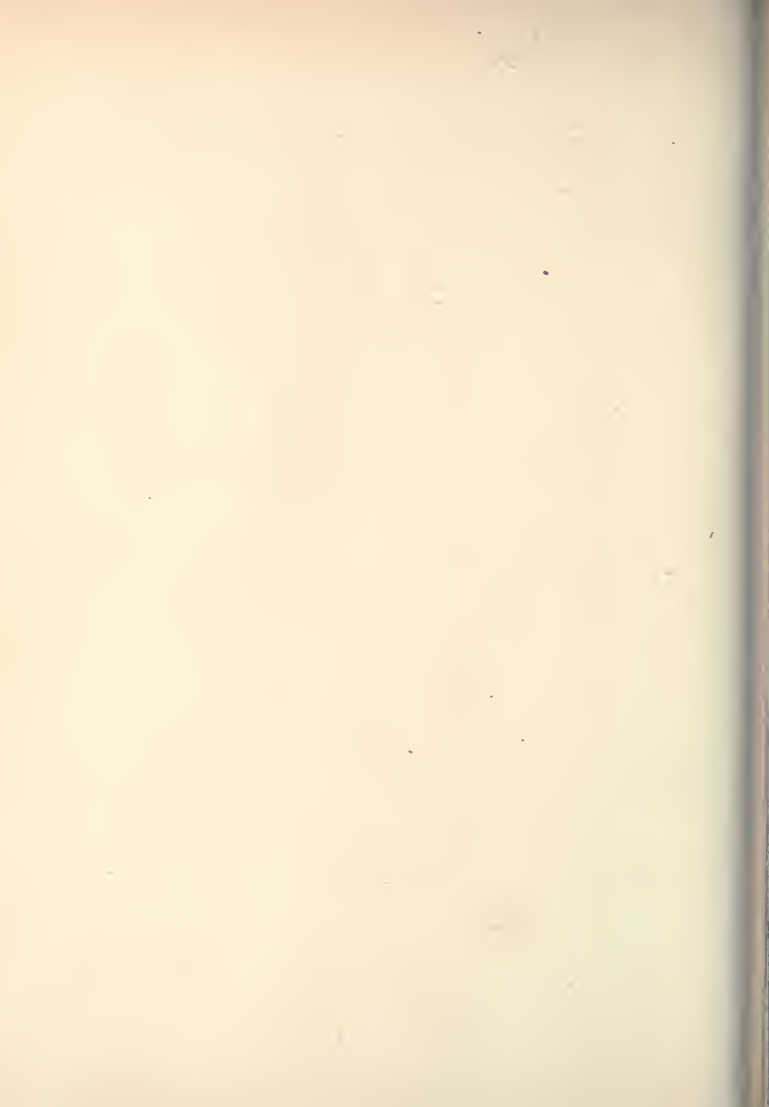
Vegye át uralmát
A szél a világon !
A termő magocskát
Szállítsad helyére,
Ágyazzad a földbe,
Boronáld el mélyre —
— Segélj, uram, segélj !

Vándor madár szárnyát
Edzedd repülésre
S hozd vissza tavasszal
Elhagyott fészkére.
Adj bűvót, adj almot
A vadnak, mely étlen
Kihuzza a telet
Álomdermedésben.
— Segélj, uram, segélj !

Te vagy mindeneknek
Gondviselő apja,
Ételét, italát
Mind tetőled kapja.
Az utolsó fűszál
Jóságodra számít,
Nyisd meg bő esőre
Az ég csatornáit . . .
— Segélj, uram, segélj !

KÜRTSZÓ.

A bugó kürt felharsan,
Miként te rendeléd,
És hangjai malasztod
Hirdetik szerteszét.
A bugó kürt rialma
Dicsének feltörő,
Hozzád, jók diadalma !
Isten ! Jóság ! Erő !

Te látsz az őshomályba
Idő és tér előtt,
S belátod az elrejtett
Titkozatos jövőt.
Te szabsz határt az évnek
Te vég- s határtalan:
Védszárnyaiddal néped
Fedezzed, ó uram !

Te írsz a sors könyvébe,
Megírod, hogy mi vár :
Egyikre üdv és élet,
A másokra halál.
Ó fordítsd el mi rólunk,
Ha balsors fenyeget,
Ó mennyei jóvoltunk !
Súlyos végzésedet.

Jusson, urunk, eszedbe
Az első ifju láng,
Midőn sivár pusztákra
Utánad indulánk.
Az égető homokba
Sülyedt lábunk nyoma,
S előttünk járt borongva
Felhődnek oszlopa.

Ifjonti szerelmünkre,
Mit igéd emleget,
Fordítsd felénk a béke
Szent zálogát : kegyed.
Légy közel ma imánkhoz,
Ó urunk, légy közel,
Midőn Izrael áldoz
Fohászszal, könyivel.

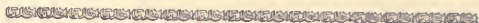
TULKOK KÖVÉRJÉT...

Tulkok kövérjét, tömjént, mirrhát
Nem adhatunk mint hajdanán,
Mikor oltárod épségben állt,
A szent hegy büszke oldalán.
Ajkunk fohászát vihetjük csak,
Ó isten, szent szined elé,
Legyen illatja te előtted
Oly kedves, mint a fűszeré.

Ki megérted a rezgő ajkat,
Még mielőtt egy hangot ád,
A tiprott féreg vergődését,
A beteg gyermek sohaját
Olvass szivünkben, magas isten !
S cselekedj jóságod szerint,
Mert te tudod csak hogy mi válik
Üdvünkre ott, üdvünkre itt !

Imádunk téged bizodalmunk
Hatalmas, büszke oszlopa,
Ki negyedizig torolsz vétket,
De jót nem felejtesz soha!
Imádunk, áldunk mindörökké,
Szivünk repesve száll feléd,
Emeld magadhoz, égi jóság,
Legyen az osztatlan tiéd ! . . .

ALKONY.

Ha áldozóba éltünk napja
S vérünk lassúbb ütemre lejt,
Erőnk elpártol, cserbe hagyva
S a szív nem remél, csak felejt:
A bágyadt, félelmes napokban,
Melyeknek súlya, kínja nagy,
Midőn áhitunk egyre jobban:
Ó isten, isten, el ne hagyj!

El ne taszits magadtól minket,
 Ha kor megtört, fény elhagyott,
 S mit távol ifjuságunk hintett,
 Minden virágunk elfagyott.
 Ha száraz kóró lett a képünk
 S vad csörtető szél fenyeget,
 Maradj velünk, légy menedékünk,
 Ó mindenható szeretet !

Maradj velünk — kísérv odáig,
 Hol örök hajnalod hasad,
 Hol a ki nyugalmat áhit,
 Megpihen védszárnyad alatt ;
 A hol jutalmát megtalálja
 A küzdő és a szenvedő,
 És megszűnik a lét viszálya,
 Ha ránk borult a szemfedő.

ESKÖZMÉNYESEN FOLYATAGOSAN

HOZZÁD FOHÁSZKODOM.

Gabirol.

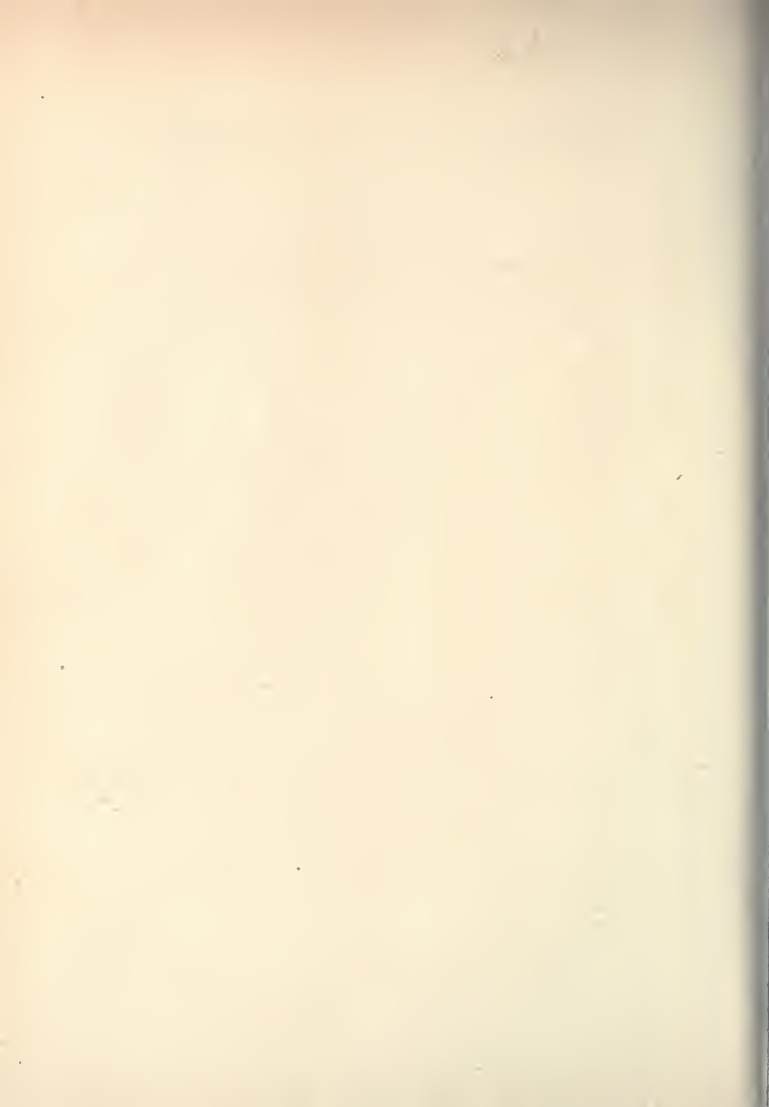
Hozzád fohászkodom későn, korán,
Ha kél a nap és hogyha alkonyúl,
Sovár lélekkel mint koldus szegény,
Ki kapu alján várva megvonul.
A nagy mindenség szűk neked, uram !
S választod szivem a te trónodul.

Szivemben élsz és úgy epeszt a vágy,
Hogy ne maradj te elmondatlanul!
Azért dalom magasztal szüntelen,
Mig éltetsz és rám éjed nem borul.

AZ ITÉLET.

Bűn és nyomor, miként mocsár iszapja
A mélybe von — ah, lelkünk elmerül,
Hogyha a süllyedőt ki nem ragadja
Irgalmad, elvész menthetetlenül.

Ez a vezeklés, bűnhődés nagy napja!
Ez az ítélet! — kürtje harsogat . . .
A mérleg billen . . . égnek, földnek atyja!
Ó nyiss számunkra menekvő utat.

Ne minket nézz, bűnökbe merült népet,
Magad tekintsd, ó örök irgalom ! —
Vagy tedd, ó tedd az egy-két igaz végett
S mentsd fel, bocsásd a bűnöst szabadon.

Mienk az önvád mardosó fulánkja,
Tied a véghetetlen kegyelem ;
Mi a sötétség — te az égbolt lángja,
Ó ragyogj nekünk véges-végtelen !

Ábrahám sirja

TE VAGY AZ IGAZSAG!...

Te vagy az igazság,
A törvény, az ítélet!
Hol az a vakmerő,
Ki pörbe szálljon véled?
Hol az a halandó,
Ki utaid fürkészsze,
És hol az az elme,
Ki felfogna egészen?

Töredelmes ajkkal,
 Keresem ím orczádat,
 Töredelmes szivből
 Fohászim hozzád szállnak.
 Könyeimmal hívlak,
 Sok sűrű sohajtással,
 Estétől estélig
 Sok gyakori sirással.

Mert rám sokasodott
 Nagy bűnceimnek terhe,
 Mint hamvadó házat
 Ha elborit a pernye,
 Ha zörög a haraszt
 Én remegek és félek,
 Rettegem a távolt
 És jaj! a közelséget.

Ó te nagy, hatalmas,
Te mindütt jelenvaló !
Tisztítsd meg lelkemet,
Hogy legyen miként a hó,
Mint havasok orma
A hajnali sugárban,
Mint almafa virága
Tavaszi pompában.

Uram, uram ! szánj meg,
Tekints rám elzüllöttre,
A béke oly távol
És közel a sír gödre ;
De kihez te hajolsz
Kegyed örök egéből,
Többé az nem retteg
Se sír — se sötétségtől.

IRGALMAD SZOMJAZOM.

Lihegve mint az üldözött vad
Elepedek ím szomjason,
És térdeim már roskadoznak,
Ah, hova, merre? nem tudom.
Sarkamban bűneim falkája,
Uszitva hajt, kerget halálra,
Elernyedte szóm neved kiáltja :
— Uram, irgalmad szomjazom !

Éhszomjtól elgyötörve testem,
Lelkem magam marczangolom,
Ki támogat, hogy el ne essem,
Ki enyhíti a nyomorom? —
Leszáll az alkony ködös árnya,
Ah, kimerült a tépett gálya,
Fáradtan libben vitorlája . . .
— Uram, irgalmad szomjazom!

Te vagy az üde tiszta forrás,
Te enyhithetsz csak szomjamon,
És távol tőled a megtorlás,
Mert magad vagy az irgalom.
Levedlik a bűn sötét hámlja
A lélekről, mely szánja-bánja ;
Lelkem üdvét csak tőled várja,
— Uram, irgalmad szomjazom.

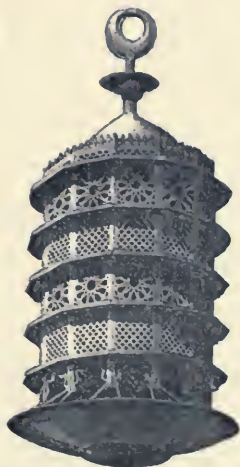
ESTÉTŐL ESTÉLIG.

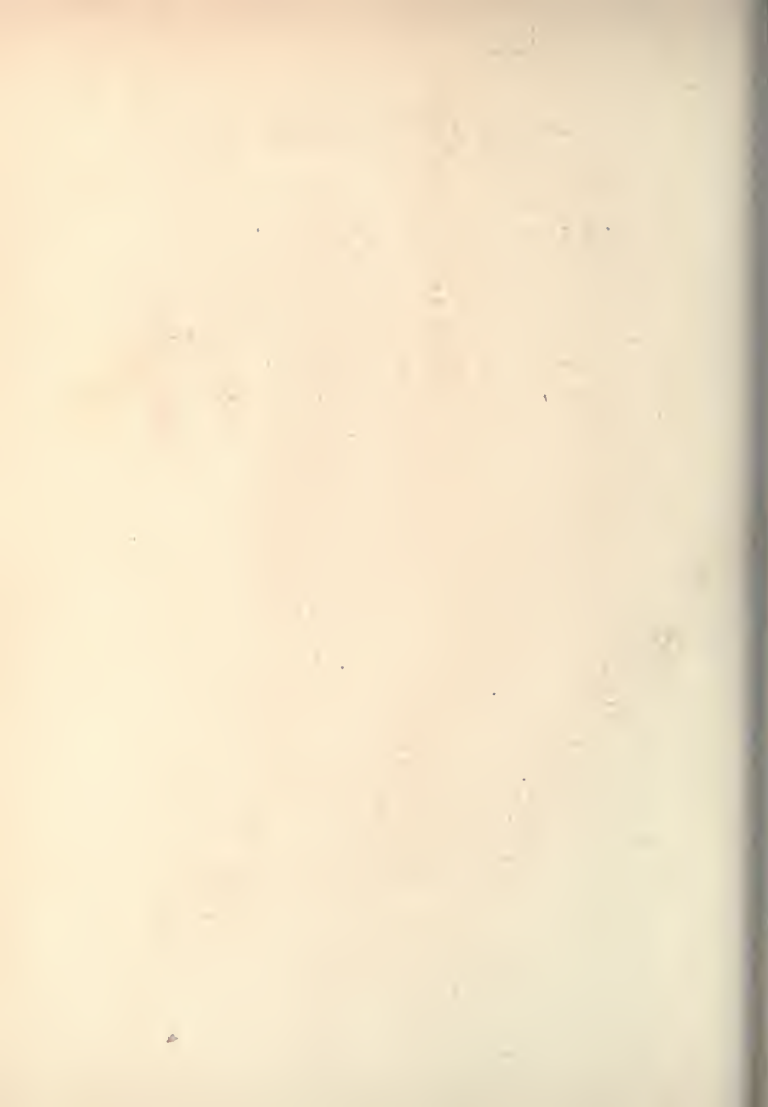
Ibn Giat. (XI. század.)

Lesi a galamb — hogy tűnik a nap —
Istennek árnyát sovárogya este,
Ki-kitekint, minden oly hallgatag,
S választja fészkül isten házát este.
Fel-felsohajt: Mily lassan mül a nap,
Ó szabadulnék s lenne ujra este!
Áraszd, ó isten, ránk malasztodat
S pazar kezekkel adj nekünk ma este.

Lásd gyermekid, megtörve állanak
Kora hajnaltól, míg leszáll az este —
Könyörülj, uram ! Hanyatlik a nap
És bontogatja árnyit már az este.

HALOTTAK ÜDVÉÉRT.

I.

Nyugasztald haló poraikban
Kedveseinket sír ölén,
Kiknek szerelme felénk csillan,
És áttör a nagy éj kódén.
Emlékük áldott minekünk,
Nyugasztald őket, istenünk.

Egész Izrael könyje csordul
 S fohásza morajlik feléd,
 Por a porért kiált a porbul,
 Hogy véd meg a föld gyermekét.
 Adj jóvoltodban, istenünk,
 Nyugtót nekik — vigaszt nekünk.

Nyugasztald haló poraikban,
 Kiknek pályája megszakadt,
 Akik pihennek siratatlan
 Idegen messze hant alatt.
 Kiket futó homok temet,
 Vagy mélység, örvény, tengerek.

Egész Izrael könyje csordul
 S fohásza morajlik feléd,
 Por a porért kiált a porbul

Hogy véd meg a föld gyermekét :
Legyen bárhol a fekhelyük,
Te ott vagy, isten, mindenütt !

II.

Ó örök irgalomnak atyja !
Ur élet és halál felett !
Kinek kegyelme elriasztja
A siron-tuli rémeket,
Halálos árnyék oszlatója !
Segits, ha kondul a végóra.

És akik immár tul a réven,
Födözze szárnyad csöndesen,
Fűröszszed örök derűjében

Üdvösségednek, istenem !
Azok nevében kérünk téged,
Kik hitedért elvérezének.

Sasnál merészbbek, oroszlánnal
Bátorságban vetekedők :
Ó jaj ! Ki az, a ki megállhat
Szined előtt, hogyha nem ők ?
A vértanúk nevében kérünk,
A sirban is oltalmazd vérünk.

Kik lelkeinkkel összeforrva,
Mint Dávid volt és Jonathán
És frigyünket összetiporta
A te végzésed, ó atyám !
Pihentesd csontjaikat lágyan,
Míg felköltöd, a siri ágyban !

TEMETÉSI KAR.

Te állsz fölötte a mélységnek,
Melyet halandó meg nem mérhet,
Birája te a mindenségnek !

Igaz biró, ki jót kiszemel,
Ki öl és éltet, sújt és emel
Kimondhatatlan kegyelmivel.

Tiéd a halál és az élet,
 Ki merne pörbe szállni véled,
 Midőn megzendül az ítélet?

Te vagy az örök változatlan
 A bomló, tűnő változatban,
 Hol számomra üdv s kárhozat van.

Te vagy az örök fel nem bomló!
 És én? és éltem? — Por, elomló,
 Gomolygó füsthez oly hasonló.

Füsthez, ködhez, mik tova szállnak,
 Aszu fűhöz, mit lekaszálnak,
 Virághoz, melynek töve szárad.

Ha vén, ha ifju, agg vagy gyermek ;
Ha nyomorék és ha megtermett ;
Kit kunyhó rejt vagy fényes termék :

Te sorra, rendre, mind beinted ; —
Apáinkhoz begyűjtesz minket,
S hozzánk majd egykor gyermekinket ! . . .

SION.

Jehuda Halévi elégiája. (xii. század.)

Nem törődöl, ó Sion, mi vélünk
Kik számüzve, raboskodva élünk?
Sírva köszönt a te elzüllt néped
A nagy világ négy tájáról téged.

Szíjra füzött, nyomorult rabszolgák.
Köszöntése nem jut-e el hozzád?
Hull a könnyük, mint Hermon harmatja,
Szemük érted, utánad hullatja.

Sorsukon ha úgy el-eltünődöm,
Panaszommal az éjet betöltöm ;
Messze hangzik siró zokogása,
S rémesen mint bagoly huhogása.

De ha azzal hiteget az álom,
Hogy a rabság végét még meglátom :
Ugy felujong szívem, ez az árva,
Miként lantos kezében a hárfa.

Beth-él felé sovárogoz epedve,
Hogy panaszát ottan elrebegje,
Hol angyalok földön jártak-keltek
És marttyrok hősi halált szenvedtek.

Lágyan ömlött el ott isten fénye,
Utat nyitva trónja közelébe,
Nap, hold, csillag számba sem jövének :
Maga isten világított néked !

Ott szeretnék merülni fohászba,
A hol lelke látnokit megszállta ;

Jaj, hogy trónján, mely állt oly magosban,
Aljas szolga terpeszkedik mostan.

Be szeretnék elzarándokolni,
Hajléktalan messze vándorolni !
Hej, ha szívem szárnyakra kelhetne !
Ha romjaid felett lebeghetne !

Be szeretnék arczczal leborulni,
Szent földéden, Sion, porba hullni,
És csókolni, lelkem mámorába,
Minden rögöd, mely nekem oly drága ;

Hebron tájain meghatva megállni,
A nagy ősök sirján sirdogálni ;
Tetőiden legelészni szemmel,
Hol két fényes lángod enyészett el :

Messze fénylő páros csillag lángja,
Prófétád és főpapod világa! —
A levegőd gyógyít vándor fecskét,
S mirrha, nárdus minden porszemecskéd!

Folyóidnak locsogó lágy árja
Édes mint a szinméz a kaptárba';
Rongyosan is, mezitláb is, mennék,
Omladékid bolyongója lennék.

Hol Cherubok szárnya felvillámlott,
S frigyládádra égi had vigyázott:
Hajam diszét szálankint kitépve
Odadobnám a romtörmelékbe

S átkot szórnék, rémeset a korra,
Mely szentjeid fertőbe sodorta! —

Hogy lehessen, látva téged rabnak,
Étel-ital ízes ajakamnak? —

És jóleső szememnek a drága,
Az éltető nap enyhe sugára,
Mikor látom, hogy a tested préda
És sasaid hollók martaléka?

Csordulásig a poharam telve,
Keserűség lakik a szívembe,
Felhajtom és üritem fenékig
Felidézve romlásod emlékit.

Sajog szívem, hosszan elborogván
Samária földönfutó sorsán,
Legkeserűbb mégis, ha megszállja
Jeruzsálem mélységes mély gyásza! —

Sion, szépség koronája, éke !
 Vágyat gerjeszt szépséged emléke.
 Elszórva bár, világgá elverve,
 Feléd lángol fiaid szerelme.

Osztályosid, napod fenragyogván,
 Siratóid nagy romlásod napján :
 Egytől egyig mind feléd fordulnak,
 Napkeletnek arczczal leborulnak.

Fogva tartják bár a messze tájak,
 Nem feledt el a te bolygó nyájad ;
 Pálmák árnyin fejük nyugovása
 S ölelésed szivük sovárgása.

Birodalmak tűnnek, múlnak rendre,
 De a tied fenáll mindörökre ;

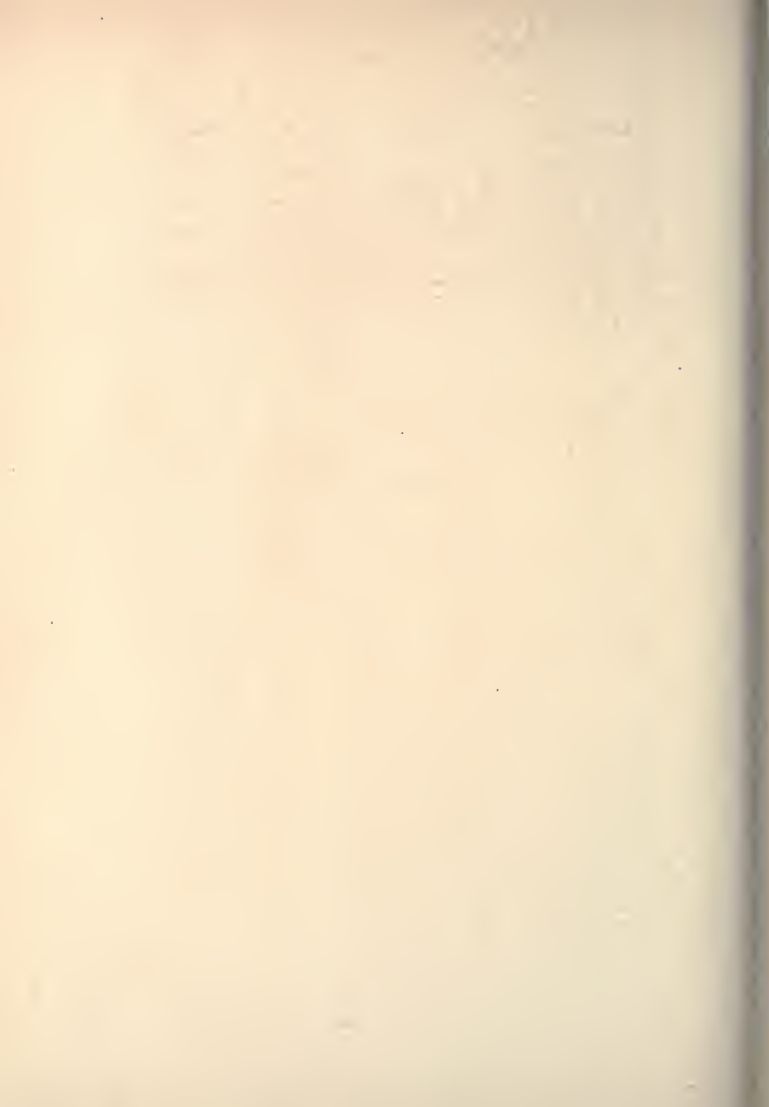
Székhelyéül istentől avatva,
Boldog, a ki tanyázhat árnyadba.

Kik ápolják hűn szivük reményit,
Jobb napjaid jöttét még megérik,
Jobb napjaid, hajnalhasadásod,
Megujuló fényes ifjuságod !

Veresegyház

CHANUKA.

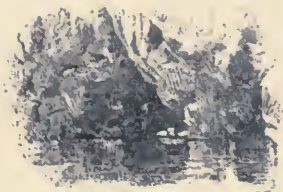
Szentélyed megfertőzve
És Sion feldúlva, rom :
Néztél a csüggedőkre
Ó égi irgalom !
S támasztál hőst,
Bátor-erőt,
Ki ellenid legyőzze.

Mathatias a főpap,
 És hősi nemzetsége
 A durva vad erőszak
 Bilincseit széttépte
 S füstölt ujra
 — Alleluja! —
 Oltárodon az áldozat.

Az oltárlámpa égett,
 Csodát hirdetve fénye,
 Csodáid, dicsőséged
 Izrael létreménye .
 És szállva-száll
 Dal dalra száll
 Győzelmid emlékére.

Ó libeg-lobogjatok
 Egymás mellett szép sorba,

Mint hajnalcsillag ragyog,
Mint tűzrózsák bokorba.
Chanuka-láng!
Van ki csatánk
Végesvéig harczolja . . . .

Gideon forrása

PURIM.

Eladott bennünket
Kaján ellenségünk,
Ezüstér', aranyér'
Minden nemzetségünk ;
De te, uram, isten !
Te örökké éber,
Legyőzted az ellent .
Furfangos cselével
Saját fegyverével.

Koczkát ők vetének
A napra, az éjre,

Melyen eleinket
Hányatnák kardélre ;
De te, uram, isten !
Inségünket látva,
Támasztottál segélyt
Nem remélve, várva —
Legyen neved áldva !

A te neved áldott,
A te szemed éber,
A te karod biztos,
Czélt sohase vét el :
Dicsőséged zengjük,
Nevedet sohajtjuk,
Irgalmad reméljük
S fejünket öledbe
Bizalommal hajtjuk.

A 128. ZSOLTÁR.

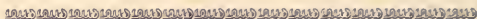
Övé az üdv, a pályabér,
Az enyhe, édes öntudat,
Ki utlan, tüskés bár a tér,
Isten nevével tör utat.
Vele az ég oltalma van,
Lépte nyomán áldás fogan.

Kies hajléka hű tanya,
Neje mint termő dús borág
Oly üde és oly szapora

És roskadozó asztalát
Víg gyermekraj, melynek örül,
Olajfaként veszi körül.

S ha dér megszállja fürteit,
Térdein ringat unokát
S az őszi fényben élvezi
A tavasz üde mosolyát,
És alkonya is enyhe még ;
Kegyeltjét így áldja az ég !

ESKÜVÖI KAR.

Édes öröme,
Kéjre, gyönyörre,
Alkotál férfit,
Alkotál asszonyt,
Páros szerelemre !
Hasonmásodra
Alkottad őket
S fűzöd kötéssel
A szeretőket —

Szívet a szívhez,
Kezet a kézbe,
Ó add áldásod
A szent kötésre!

Tűzhelyeinkre
Béke leszálljon,
Béke hegy-völgyön,
Sikon, lapályon.
És kapuinkban
Hallassék szózat :
Felujongása
Víg toborzónak.
Vőlegény, ara
Mámora, láza
Fessen szivárványt
Mindenik házra ;

El sohse fogyjon,
De sokasodjon
Vőlegény, menyasszony
Juda pitvarába' !

TARTALOMJEGYZÉK.

	Lap
ERRŐL A KÖNYVRŐL.	9
AZ ÉN IMÁDSÁGOM	17
SZOMBAT:	
Világok ura	25
Beköszöntő	27
A te sátraid. (Az Agendából)	30
A mindennapi kenyérért	32
Ének	35
A PÁSKA-ÜNNEPRE:	
Ima	39
A megválasztás	42
Lobogó lángban	44
Harmatért	47

	Lap
TÖRVÉNY ÜNNEPE:	
Im ez a törvény!	53
Kinyilatkoztatás	55
Könyörgés	57
SÁTOROS ÜNNEP:	
Fel ünnepelni!	63
A frigyláda előtt	66
A törvény öröme	68
Őszi esőért	70
ÚJÉV:	
Kürtszó	75
Tulkok kövérjét	78
Alkony	80
Hozzád fohászkodom	82
ENGESZTELÉS NAPJÁN:	
Az ítélet	87
Te vagy az igazság	89
Irgalmad szomjazom	92
Estétől estélig	94

	Lap
Gyász:	
Halottak üdvéért I., II.	99
Temetési kar.	103
Sion..	106

VEGYES ALKALMAKRA:

Chanuka	115
Purim	118
A 128. zsoltár... ..	120
Esküvői kar... ..	122

18/R 213

14

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PH
3281
K578U4

Kiss, József
Ünnepnapok

